

Список використаних джерел та літератури:

1. Історико-культурна спадщина України: проблеми дослідження та збереження./Монографія /[від.ред. і уряд. В.О.Горбик.] К.,1998. 399 с.
2. <http://pamyatky.kiev.ua/streets/poshtova-ploshcha/poshtova-stantsiya>
3. <https://tsn.ua/tourism/u-kiyevi-vidkrili-richkoviy-vokzal>
4. Історико-культурна спадщина України: проблеми дослідження та збереження./Монографія /[від.ред. і уряд. В.О.Горбик.] К.,1998. 399 с.
5. <https://www.ukrinform.ua/rubric-kyiv/2705863-postova-stala-pamatkou-arheologii-ta-istorii-nacionalnogo-znacenna>
6. В музеях не должно быть тишины. Британский музейный гурь сформулировал свои профессиональные принципы. – Режим доступа: <https://nv.ua/ukr/publications/v-muzeyah-ne-dolzno-byt-tishiny-britanskiy-muzeyny-gury-sformuliroval-svoi-professionalnye-principy-56815.html>
7. Україна і туризм. Кияни пропонують відновити «шлях з варяг у греки». Режим доступу: <https://www.radiosvoboda.org/a/29915957.html>

*Сайчук Віктор Степанович, кандидат географічних наук,
доцент кафедри міжнародного туризму та країнознавства
факультету міжнародних відносин
Національного авіаційного університету*

РЕГІОНАЛЬНЕ ПЛАНУВАННЯ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ В КОНТЕКСТІ УПРАВЛІННЯ ТУРИСТИЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

Вступ. Туризм є надзвичайно важливою специфічною сферою економіки, яка охоплює різні аспекти життєдіяльності населення і сприяє задоволенню як економічних, так і соціально-культурних потреб людей. Основними завданнями туристичної діяльності є відновлення якісних показників трудових ресурсів і підвищення добробуту населення.

Регіональне планування і програмування в туризмі носить індикативний характер. Основними завданнями індикативного планування на рівні адміністративно-територіальної одиниці регіонального рівня є:

– визначення основних напрямів розвитку і структури туристичної сфери з урахуванням місцевої специфіки та дотриманням законних прав та інтересів населення;

– виявлення проблемних питань, які потребують втручання державних органів управління.

Регіональне програмування поєднує в собі науковий прогноз і, на його основі, регулювання (пряме і непряме) всієї сукупності процесів управління в сфері туризму шляхом підготовки і виконання регіональних (муніципальних) програми розвитку туризму. Регіональне програмування є науковим обґрунтуванням організації туристичної сфери як цілісної системи.

Матеріали і методика роботи. Методологія регіонального планування та програмування в туризмі включає логіку, принципи, методи дослідження і ґрунтується на врахуванні дії закономірностей розвитку туристичної сфери та її складових в процесі розробки регіональних (муніципальних) програми розвитку туризму відповідно до даних прогнозування і поставлених цілей.

Аналітична робота з визначення рівня розвитку і формування рекреаційно-туристичного комплексу, його функціональної і територіальної (просторової) структури, динаміки і пропорцій, цілей, пріоритетів і кінцевих результатів розвитку формує логіку регіонального планування та програмування туризму.

Основними принципами регіонального планування та програмування в туризмі є:

– принцип узгодження інтересів усіх суб'єктів ринкових відносин (туристичних фірм, туристів, державних інституцій);

– принцип зіставлення (врахування показників соціально-економічного та культурного розвитку регіону при розробці регіональних та муніципальних програми розвитку туризму);

– принцип комплексності (системний підхід у вирішенні проблем функціонування туристичної сфери);

– принцип індикативності (варіаційний спосіб визначення цілей і пріоритетів розвитку туризму і розробка способів їх досягнення на основі аналізу особливостей впливу регіональних факторів);

– поєднання планового і ринкового регулювання в туризмі;

– принцип безперервності процесу планування і програмування, орієнтації на комплексне вирішення проблем регулювання розвитку туристичної сфери.

При розробці регіональних (муніципальних) програм розвитку туризму доцільно використовувати аналітичний, нормативний, балансовий, статистичний, географо-математичний, а також логічний та інші методи наукового дослідження.

Основний зміст. Планування і програмування в туризмі носить рекомендаційний характер і передбачає наукове обґрунтування мети,

основних орієнтирів і пріоритетів, пропорцій і структур соціально-економічного і суспільно-географічного розвитку туристичної сфери на перспективу і розробку способів їх досягнення. Основними рівнями планування в туризмі є загальнодержавний, регіональний, локальний і рівень окремих підприємств (їх об'єднань).

Загальна схема регіонального програмування в туризмі та реалізація його результатів передбачає, на основі науково обґрунтованих цілей і пріоритетів розвитку туристичної сфери, визначення його пропорцій і структури, обґрунтування засобів і способів досягнення мети з урахуванням впливу економічних, правових і адміністративних чинників.

Ознакою ефективного державного регулювання туристичної галузі є визначення основних напрямків у державній політиці, аналіз ситуації, що склалася в туризмі, і розробка відповідних заходів. Все це відображається в державних, регіональних і муніципальних програмах розвитку туризму.

Особливо важливим є підготовка регіональних програм розвитку туризму, оскільки саме на регіональному рівні з більшою ефективністю можна застосовувати регулюючі заходи стимулюючого або обмежувального характеру. На регіональному рівні можна об'єднати спільні інтереси держави та регіону, об'єднати кошти, отримані з різних джерел, для розвитку пріоритетних для жителів регіону напрямків розвитку туризму.

Класифікацію регіональних програм розвитку туризму можна провести за статусом, напрямками функціонування і термінами реалізації. Такі підходи до класифікації дають можливість чітко визначити цілі, завдання, методи і способи регулювання туристичної сфери.

Основними завданнями, на реалізацію яких спрямовані регіональні програми розвитку туризму є наступні:

- визначення масштабів і рівня розвитку туристичної діяльності;
- оцінка умов і факторів розвитку туризму;
- оцінка потенціалу туристичних ресурсів регіону та ефективності його використання;
- аналіз функціональної структури туристично-рекреаційного комплексу регіону;
- дослідження територіальної структури туристично-рекреаційного комплексу регіону;
- виявлення основних проблем і недоліків розвитку туризму в регіоні;

– обґрунтування напрямків сталого розвитку туризму в регіоні на перспективу;

– прогноз впливу туризму на соціально-економічний розвиток регіону.

Регіональні програми розвитку туризму спрямовані на виконання завдань, визначених Законом України «Про туризм», і є механізмом реалізації державної політики сприяння розвитку туризму.

Програми розробляються, виходячи з основних параметрів соціально-економічного розвитку регіону в попередні періоди, з урахуванням прийнятих на загальнодержавному та регіональному рівнях державних, галузевих, регіональних програм і прогнозних показників, спрямованих на забезпечення стабільного економічного і соціального розвитку регіону. Проекти регіональних програм розвитку туризму мають розробляються регіональними міжвідомчими робочими групами.

Висновки. Таким чином, регіональне планування розвитку туризму є системою взаємозалежних обґрунтувань, що мають спільну мету і визначають терміни, методи та шляхи досягнення поставлених цілей для послідовного виконання розроблених програм та прийняття рішень.

Регіональні (муніципальні) програми розвитку туризму спрямовані на забезпечення подальших перетворень в сфері туризму, підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу та посилення соціального захисту населення. Необхідною умовою їх реалізації є тісний взаємозв'язок політики розвитку туризму, економічної та регіональної політики держави.

Список використаних джерел та літератури:

1. Saichuk V. S. Tourism as an object of regional planning and programming / V. Saichuk // Proceedings of the Fourteenth International Conference of Science and Technology “AVIA-2019”, National Aviation University, Kyiv, Ukraine on April, 23-25, 2019. – P. 33.22 – 33.25.